

Jaarverslag 2016

Voorjaar 2017

Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS)
Statutair gevestigd: Louisahoeve 57, 2131 MP Hoofddorp

info@stichtingEHS.nl

Bankrekening: NL83 INGB 0003478207
BIC: INGBNL2A
KvK: 09167685
www.stichtingEHS.nl

Inhoudsopgave:

Inleiding	3
Stichting EHS	3
Verwezenlijking doelstelling	4
Organisatie	4
Activiteiten in 2016	5
Inleiding	5
Informatie/hulplijn	5
GGD	5
Kennisplatform EMV en gezondheid	6
Wetenschap	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Politiek	6
Contacten in Europa	6
EHS-Bulletin	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Landelijke contactdag	7
Regionale contactdagen	7
Financieel jaarrapport 2016	8
Balans per 31 december 2016	9
Staat van baten en lasten	10
Toelichting algemeen	11
Toelichting op de balans 2016	12
Toelichting op de staat van baten en lasten 2016	13
Verklaring financieel jaarverslag	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

INLEIDING

Voor u ligt het jaarverslag van de Stichting Elektrohypersensitiviteit (EHS) voor het jaar 2016.

STICHTING EHS

De stichting EHS is opgericht op 23 januari 2007 bij akte en ingeschreven bij de kamer van Koophandel onder nummer 09167685.

EHS is het verschijnsel dat mensen last hebben van sommige stralingsfrequenties van apparaten waarbij zij gezondheidsproblemen vertonen. De gezondheidsklachten zijn divers echter per individu kenmerkend bij blootstelling aan de specifieke stralingsfrequenties waarvoor ze gevoelig zijn. Daarbij geldt 'stralingsbelasting weg, klacht(en) weg'.

De stichting heeft als missie "Mensen leren omgaan met elektromagnetische velden".

Realisatie van deze missie vindt plaats op drie verschillende werkgebieden: kennis en informatie, belangenbehartiging en individuele ondersteuning.

Het bestuur wordt gevormd door 4 personen:

Voorzitter	J. Timmer
Secretaris	R. van der Boom
Penningmeester	M. Schumacher
Leden	I. van der Klaauw

De stichting is (per najaar 2016) statutair gevestigd aan de Louisahoeve 57, 2131 MP in Hoofddorp.

De stichting heeft geen winstoogmerk. Bestuurders ontvangen geen beloning. Het vermogen van de stichting EHS wordt gevormd door:

- subsidies, donaties, schenkingen en legaten
- opbrengsten uit activiteiten (lezingen, nieuwsbrieven, advertenties).

Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Per 1 januari 2008 heeft de stichting de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling). De ANBI-status geeft een aantal belastingvoordelen, zo mogen donateurs en vrijwilligers onder bepaalde voorwaarden hun giften aftrekken van de inkomsten- of vennootschapsbelasting.

Verwezenlijking doelstelling

Het doel van de stichting EHS wordt op de volgende wijze verwezenlijkt:

- 1) Het doen of bevorderen van onderzoek naar probleem veroorzakende apparaten en installaties en naar de wijze waarop gezondheidsklachten bij elektro-overgevoeligen tot uiting komen.
- 2) Informatie geven over EHS aan individuele personen, groepen, bedrijven, overheden e.a.
- 3) Elektro-overgevoelige personen ondersteunen in hun streven naar elektromagnetisch schone woon- en werkomstandigheden.
- 4) Participeren in landelijke discussiegroepen en overlegorganen en samenwerken met andere organisaties die de bewustwording van de risico's van EMV willen vergroten.

Organisatie

De doelstelling wordt gerealiseerd met ondersteuning van vrijwilligers georganiseerd per deelgebied, waar in totaal ca 20 vrijwilligers actief zijn.

In de volgende deelgebieden zijn vrijwilligers actief:

1. Redactie: uitgave van het EHS-Bulletin en nieuwsberichten per email
2. Techniek & Kennis: ontwikkeling meettechniek en afscherming tegen EMV, bijhouden en beoordelen wetenschappelijke publicaties, initiëren van onderzoeksvragen
3. Lotgenotencontacten: met o.a. een telefoondienst waar mensen met hun individuele vragen terecht kunnen, gelegenheid om te herstellen door verwijzing naar schone logeeradressen, organisatie landelijk een regionale contactdag(en) voor contacten en informatie-uitwisseling
4. Publieke relaties: communicatie naar buiten, ontwikkeling informatiefolders, inhoud website en social media (facebook, twitter)

Voor een aantal specifieke werkzaamheden wordt een beroep gedaan op betaalde (professionele) krachten. Zo is de opmaak en druk van o.a. het EHS-Bulletin uitbesteed aan een grafisch vormgever/drukkerij.

Voor het uitvoeren van (huis)metingen met een daarbij behorend advies wordt verwezen naar bedrijven verenigd in de Vereniging Meetspecialisten Elektromagnetische Straling, VEMES. Met de (leden van) VEMES vindt afstemming plaats om de laatste stand van inzichten in de praktijk toe te passen en om gezamenlijke kennisontwikkeling terug te vertalen in onderzoeksvragen.

Met de afhankelijkheid van vrijwillige inzet van mensen is de continuïteit van de verschillende activiteiten sterk onderhevig aan wisselingen. Het behoud en werving van vrijwilligers is een constant punt van aandacht. De activiteiten dienen steeds afgestemd te worden op de beschikbare capaciteit aan vrijwilligers.

ACTIVITEITEN IN 2016

Inleiding

Vanuit de stichting zien we het als ons voornaamste doel om de bewustwording binnen de samenleving te vergroten dat sommige mensen last hebben van elektromagnetische velden. Met deze bewustwording streven we naar herkenning en erkenning van de positie van elektrogevoelige mensen. We willen daarnaast mensen die gezondheidsklachten hebben door hun elektrogevoeligheid, steun en informatie bieden om met hun klachten om te gaan en hun omgeving zo optimaal mogelijk in te richten door reductie van aanwezige elektromagnetische velden.

Informatie/hulplijn

We zijn het afgelopen jaar verder gekomen met het verbeteren van de organisatie van het telefoonteam. Een belangrijke stap daarbij is dat we de gesprekken nu registreren. In 2016 zijn er gemiddeld ruim 10 gesprekken per maand op systematische wijze vastgelegd. Gesprekken van regelmatige bellers zijn nu nog niet vastgelegd. Onderwerpen die besproken zijn gaan onder andere over wifi op school of plaatsing van een zendmast in de buurt. Leden van het telefoonteam hebben een training van een meetspecialist gevolgd om de 10 belangrijkste adviezen voor het verminderen van de blootstelling bij mensen thuis te kunnen begeleiden.

Het aantal jaarlijkse vergaderingen met alle leden van het team is opgevoerd naar 4. Twee daarvan bestaan uit trainingen met Wouter Jan van Keulen, een psycholoog met veel ervaring met mensen die EHS hebben. Deze trainingen zijn van groot belang omdat de problematiek voor de leden van het team soms heftig is. Regelmatig geven mensen in zo'n gesprek aan dat ze overwegen een einde aan hun leven te maken. In 2016 is dat in twee gevallen ook daadwerkelijk gebeurd. Het aantal leden van het team is in 2016 met 2 personen uitgebreid. Daardoor hebben we voldoende mankracht om een centraal telefoonnummer te bemannen (0900 9266) dat sinds november operationeel is.

GGD

In november is een handreiking vastgesteld door de GGD voor intern gebruik van alle medewerkers in de verschillende regio's van de GGD. Daarin wordt onder meer gesteld dat vermindering van de blootstelling kan helpen bij mensen die klachten ervaren van elektromagnetische velden. Voor adviezen over vermindering van de blootstelling verwijst de GGD naar het telefoonteam van de stichting EHS.

De GGD gaat begin 2017 een training organiseren voor de leden van ons telefoonteam om beter te leren omgaan met mensen die tijdens het gesprek aangeven dat ze een einde aan hun leven willen maken vanwege EHS. Dit alles

past ook in het plan van aanpak van de GGD om meer aandacht te besteden aan suïcide preventie.

Kennisplatform EMV en gezondheid

Tijdens de klankbordgroep vergadering in maart heeft de stichting haar teleurstelling uitgesproken over het gebrek aan concrete invulling van de toegezegde steun van het kennisplatform voor de informatielijn. Al meer dan twee jaar daarvoor was die steun toegezegd.

De stichting heeft aan het wetenschapsforum (van het Kennisplatform) voorgesteld om de hypothese dat elektromagnetische velden een chronische stressreactie geven tegen het licht te houden. Tijdens een vergadering van het wetenschapsforum in oktober heeft de stichting haar standpunt uitvoerig toegelicht en de plausibiliteit ervan gemotiveerd. Een inhoudelijke reactie op deze hypothese is er vanuit het wetenschapsforum niet gekomen. Beide voorbeelden lijken tekenend voor de verlamme of zelfs halsstarrige positie die het Kennisplatform inneemt ten opzichte van EHS.

Politiek

In een intensief overleg hebben wij een fractievertegenwoordiger (tweede kamer) duidelijk willen maken dat er onvoldoende aandacht is voor de gezondheidsrisico's van EMV en dat deze niet beperkt zijn tot mensen met EHS. Er werd begrip getoond voor ons probleem maar tevens de politiek gecompliceerde situatie ten gevolge van de positie van de wetenschap. Ons is gevraagd om nadere gegevens zodat de politieke patstelling aangepakt kan worden. Een vervolgesprek is afgesproken.

Ter ondersteuning van STOPUMTS in de strijd voor witte zones is aan de Provincie Gelderland een uitgebreide brief gestuurd.

Contacten in Europa

Dit jaar zijn de contacten met onze Europese collegae versterkt en is het Europees Coördinatie Initiatief ontstaan (EHS- ECI). We hebben meegedacht over een ontwerp tekst voor het Europees Parlement. Hiermee kan Michelle Rivasi van het EP onze zaak bij het EP in beweging zetten.

De stichting heeft actief meegedaan aan een protest tegen het functioneren van de EESC (European Economic and Social Committee). Een belangrijke opinie, gericht op de ontwikkeling van EU-regels voor het verminderen van gezondheidsrisico's van EMV was in het EESC gestrand ten gevolge van belangenverstremming. De EU-ombudsman heeft het EHS-ECI-bezwaar ondersteund. We richten ons nu op een nieuwe opinie van de EESC.

De stichting heeft actief meegewerkt aan een consultatie van de Europese Unie over de verdere verdichting van wifinetwerken in de samenleving. De stichting heeft een petitie ingediend om verdere stimulering van wifi af te remmen. Ook heeft de stichting steun verleent aan een Spaans initiatief om de mogelijkheden

voor witte zones uit te breiden. We hebben goede contacten met een aantal zusterorganisaties in het buitenland zoals Kompetenz Initiative in Duitsland.

Tijdens het bezoek van de Paus aan Polen is vanuit het Europees EHS samenwerkingsverband een brief aan de Paus overhandigd, waarin gevraagd wordt aan de kerk aandacht te geven aan de gezondheidsrisico's van EMV. Om deze brief meer impact te geven is deze door de landelijke EHS-organisaties tevens naar de landelijke Nuncia gestuurd, waaronder de Nederlandse. Wij hebben de brief tevens naar de samenwerkende kerken gestuurd, met de vraag om aandacht voor onze zaak.

Landelijke contactdag

Tijdens de landelijke contactdag voor lotgenoten waren er ruim 70 belangstellenden. Het belangrijkste doel van deze bijeenkomst was om meer donateurs te betrekken bij de activiteiten van de stichting. Daarvoor wil de stichting niet alleen activiteiten bieden die aantrekkelijk zijn, maar ook meer ruimte geven voor een eigen geluid van de nieuwkomers. Hier werd tijdens deze dag al een aanzet toe gegeven door discussies in groepen rond thema's als Hulp, Kennis, Communicatie en Netwerk. Hierbij werden alle ideeën en wensen geïnterviewd van de deelnemers. De stichting wil via een grotere betrokkenheid de bewustwording van ons probleem meer van onderop in de maatschappij laten aanzwellen.

Een belangrijk initiatief dat uit deze contactdag is voortgekomen is de vorming van de werkgroep communicatie die in 2016 meerdere keren bij elkaar is geweest. Onderwerpen die daar aan bod kwamen waren aanpassing van de website, nieuwe mogelijkheden voor het EHS- bulletin en de bekendheid van het centrale telefoonnummer te vergroten.

Regionale contactdagen

Er waren in 2016 ook weer regio's actief om lotgenoten in hun buurt met elkaar in contact te laten komen. De belangstelling is wisselend en lijkt samen te hangen met het thema dat centraal staat. Er komen wel steeds nieuwe mensen bij die zich aanmelden.

FINANCIËEL JAARRAPPORT 2016

Het financieel verslag, bestaande uit de balans en de staat van baten en lasten geeft inzicht in de vermogenspositie van de stichting en het resultaat over 2016.

De stichting is statutair verplicht jaarlijks een financieel verslag op te stellen.

Het verslag is zo nauwkeurig mogelijk ingericht volgens de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen (Richtlijn FW) van het CBF. De richtlijn is uit praktische overwegingen niet op alle punten gevolgd.

Stichting EHS is niet in het bezit van het CBF-keurmerk. Reden hiervoor zijn de hoge kosten voor verwerving van het keurmerk.

Als kleine fondsenwervende stichting is het mogelijk een verklaring van geen bezwaar bij het CBF aan te vragen. Ook daar zijn echter naar verhouding hoge kosten mee verbonden. Het bestuur heeft geconcludeerd dat de kosten voor het 'keurmerk' of de 'verklaring van geen bezwaar' een te zwaar beslag op de begroting leggen.

Het rapport is opgesteld door de penningmeester en gecontroleerd door een bestuurslid. Gezien de beperkte geldelijke middelen van de stichting heeft het bestuur besloten de komende jaren geen controle door een externe deskundige te laten verrichten.

In de toekomst wordt dit elk jaar opnieuw bekeken aan de hand van de actuele financiële mogelijkheden.

Balans per 31 december 2016

(in euro's)

	31-dec-16		31-dec-15		31-dec-14	
Activa						
materiele vaste activa	1		1		1	
vorderingen en overlopende activa	632		0		336	
liquide middelen	7.421		5.940		5.905	
		+		+		+
totaal	8.054		5.941		6.242	
Passiva						
continuïteitsreserve	1.800		1.800		1.800	
herbestedingsreserve	3.638		3.760		4.183	
Overlopende passiva	2.616		381		259	
		+		+		+
totaal	8.054		5.941		6.242	

Staat van baten en lasten (in euro's)

Baten	2016	2015	Mutatie tov vorig jaar	begroot 2016
donaties/abbonement	6.956	6.207	749	5.930
Verkoop advertenties EHS Bulletin	896	896	0	896
			0	
	+	+	0	+
som der baten	7.852	7.102	750	6.826
			0	
			0	
Lasten				
Publicaties: nieuwsbrief, folders	3.012	4.515	-1.503	3.910
Bestuurskosten	248	421	-172	590
Algemene kosten	1.365	1.101	264	1.126
Investerings/afschrijvingen	0	0	0	0
Projecten en activiteiten	3.348	1.488	1.860	1.200
Fondsenwerving	0	0	0	0
	+	+	0	+
som der lasten	7.973	7.525	448	6.826
				+
Resultaat	-122	-423	-2.190	0
Resultaatbestemming	2016	2015		
<i>toevoeging/onttrekking aan:</i>				
herbestedingsreserve	-122	-423		
continuïteitsreserve	0	0		
	-122	-423		
kentallen fondswerving				
kosten stichting/opbrengsten	21%	21%		
besteding aan doelstelling/opbrengsten	79%	79%		

Toelichting algemeen

Grondslagen voor financiële verslaglegging

Waardering heeft plaatsgevonden tegen nominale waarden, tenzij anders is vermeld.

Uitgangspunt voor de waardering vormen de historische kostprijzen;

uitgangspunt voor de bepaling van het resultaat, de historische kosten.

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de daarmee samenhangende lasten over het verslagjaar, rekening houdend met de gehanteerde grondslagen van waarderingen en resultaatbepaling.

Alle bedragen luiden in euro's.

Waarderingsgrondslagen

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de aanschafwaarde minus de afschrijvingen. De afschrijvingen zijn lineair en de volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

- (Computer)apparatuur en programmatuur 33%
- Inventaris/kantooruitrusting: 20%.

Alle materiële vaste activa zijn benodigd voor de bedrijfsvoering. Daartoe wordt, conform de Richtlijn Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, een bedrag gelijk aan de boekwaarde als bestemmingsreserve Fonds Activa Bedrijfsvoering aangehouden.

Besteedbaar vermogen

Het besteedbaar vermogen omvat schenkingen, legaten en erfstellingen en donaties evenals andere verkrijgingen. Het besteedbaar vermogen wordt deels toegerekend aan een bestedingsreserve en deels aan een continuïteitsreserve. De continuïteitsreserve bestaat uit dat deel van het vermogen dat door het bestuur is afgezonderd voor een specifiek doel, namelijk de waarborging van de continuïteit van de activiteiten van de stichting. De bestedingsreserve wordt ingezet voor realisering van de doelstellingen van de stichting.

Overige activa en schulden

De overige activa en schulden zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders is aangegeven in deze toelichting. Vorderingen worden gewaardeerd op de nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Baten

Baten uit eigen fondsenwerving worden in de resultatenrekening opgenomen op het moment van ontvangst. Een correctie wordt toegepast voor donaties die duidelijk betrekking hebben op een volgend jaar, in dit geval 2016. Deze

correctie is opgenomen als 'kortlopende schuld'. Baten uit nalatenschappen worden verantwoord in het jaar waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Te ontvangen subsidies worden verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidie zal worden ontvangen.

Lasten

Kosten worden systematisch toegerekend aan doelstellingen, fondsenwerving en kosten eigen organisatie. Te verstrekken subsidies worden verantwoord op het moment dat de subsidie daadwerkelijk is verstrekt.

Toelichting op de balans 2016

Liquide middelen

Betreft het saldo van de bankrekeningen per ultimo van het jaar. De betalingen en ontvangsten lopen via een rekening bij de ING-bank.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is onveranderd gebleven. Deze wordt zo voldoende geacht.

Bestedingsreserve

Het negatief saldo van de som van baten en lasten is verdisconteerd in een evenredige afbouw van de bestedingsreserve.

Overlopende passiva

Deze post bevat donaties voor 2017 die ontvangen zijn in december 2016. Deze donaties zijn te beschouwen als bijdragen voor 2017 en zijn daarom als vooruit ontvangen opbrengsten opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa

Deze post bestaat uit nog niet ontvangen gelden voor advertenties en een nabetaalde donatie voor 2016.

Materiele vaste activa

In 2010 is meetapparatuur aangeschaft. De investering is in 2010 in één keer afgeschreven. De post materiele vaste activa geeft de resterende boekwaarde aan van de apparatuur.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2016

Baten

De post donaties laat ook dit jaar weer een behoorlijke toename zien ten opzichte van de begroting. Veel mensen doneren een extra bijdrage. Deze incidentele donaties laten zich slecht voorspellen, en is achteraf te concluderen dat er voorzichtig begroot is geweest. Het aantal donateurs dat gebruik maakt van de ANBI faciliteiten om belastingvrij te schenken neemt toe. Een positieve ontwikkeling aangezien deze baten zeer welkom zijn en zich prima laten begroten.

Lasten

De post publicaties is lager uitgevallen dan begroot, de herdruk van foldermateriaal is niet uitgevoerd. De bestuurskosten zijn lager dan begroot.

Voor een aantal activiteiten heeft het bestuur gedurende het jaar besloten geld ter beschikking te stellen. Zo is voor het telefoonteam weer een aantal trainingen verzorgd zodat zij beter mensen te woord kunnen staan en in kunnen spelen op de soms zware problematiek waarmee ze geconfronteerd worden. Het telefoonteam is ook op technisch gebied bijgeschoold.

De herbestedingsreserve is voldoende groot voor deze incidentele bestedingen.

Resultaat

Als resultaat van de baten en de lasten rest een negatief saldo van € 122,00. Het negatief saldo is ten laste van de herbestedingsreserve gebracht.

Verantwoording bestedingen

Van alle opbrengsten in 2016 is 79 % besteed ter ondersteuning van de doelstellingen van de stichting EHS, 21 % is besteed aan kosten van de stichting zelf inclusief fondsenwerving. Uitgangspunt daarbij is dat de bestedingsreserve steeds ten nutte van de doelstelling ingezet wordt.

Aan fondsenwerving zijn geen specifieke kosten gelabeld. Via het geven van ondersteuning en voorlichting en de toezending van het EHS Bulletin vindt op een meer indirecte wijze tevens fondsenwerving en donateurswerving plaats.

De Richtlijn Fondsenwerving van het CBF maakt onderscheid tussen kosten die gemaakt worden om gelden te werven en kosten die worden gemaakt om deze gelden uit te geven. Volgens deze richtlijnen mogen de kosten voor fondsenwerving en beheerskosten van de stichting niet meer bedragen dan 25% van het ontvangen donatiebedrag. Met het bovengenoemde percentage van 21 % wordt voldaan aan de richtlijn.